

безпеки суб'єктів малого підприємництва в Україні. *Підприємництво і торгівля*. 2021. Вип. 28. С. 49-55.

2. Куцик В. І., Лупак Р. Л., Годованюк М. А. Інструменти підвищення ефективності управління формуванням та використанням прибутку в цілях капіталізації підприємства. *Бізнес Інформ*. 2017. № 1. С. 167-171.

3. Васильців Т. Г., Іляш О. І., Лупак Р. Л. Теоретико-методичні засади бізнес-планування реалізації стратегії конкурентоспроможності підприємств на внутрішньому ринку України. *Підприємництво і інновації*. 2017. Вип. 3. С. 13- 19.

*Маковецька Ірина Миколаївна,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту;
Державний університет інформаційно-комунікаційних технологій*

СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО БІЗНЕСУ В НОВИХ РЕАЛІЯХ

Зараз, як ніколи, в Україні підприємства починаючи від малих і закінчуючи більш крупними мають тенденцію до запланованого стратегічного плану розвитку своєї діяльності завдяки новітнім викликам суспільства. Важливу роль в цьому питанні відведено державі, адже саме вона затвердила в вересні 2024 року стратегію розвитку малого та середнього бізнесу до 2027 року та операційний план заходів на 2024-2027 роки [3]. Цей масштабний план було узгоджено разом з експертами та підприємцями, де окреслила кожна сторона свої пріоритети розвитку бізнесу для малого і середнього підприємств в Україні. Саме так, був отриманий консенсус влади і підприємців з різних сфер діяльності. Генерування ідей на основі різноманітних стратегій для українського бізнесу в воєнний період є вкрай важким, але цілеспрямовані дії керівництва підприємств можуть призвести до нових викликів в суспільстві.

Як зазначається в стратегії розвитку малого та середнього бізнесу до 2027 року, яка була схвалена урядом України, то основні «кити» на яких вона має триматися є наступними, які показані на рисунку 1.

Головним для українського бізнесу, як стратегічної опори суспільства, мають стати інтереси кожного гравця на ринку бізнесу з цього всіма витоками інформаційних дій на арені підприємництва. Інтереси держави, підприємця чи окремо взятого індивіда передують стратегічним планам і пріоритетам в галузі науки, телекомунікацій, безпеки, національної економіки, управління та адміністрування тощо. Також необхідно звернути увагу як на військовий, культурно-просвітницький, так і на освітній стратегічний фронт. Кожен громадянин України має приналежність до розбудови та вкладає певний вклад в

український бізнес з потужним меседжем на перспективу управлінської діяльності в державі.

Рис. 1. Основні «кити» стратегії розвитку малого та середнього бізнесу в Україні до 2027 року

Джерело: складено автором на основі [3]

Стратегічні пріоритети розвитку економіки України в умовах воєнного часу мають триматися на таких заходах [4]:

1. Адміністративні заходи, які можуть включати певні обмеження зі встановлення максимальних лімітів на переказ капіталу за кордон, затримку або блокування операцій; обов'язковість отримання дозволів на операції з валютою; обмеження на оплату іноземної валюти за імпортними операціями.

2. Структурні заходи, які включають інструменти стимулювання управлінських процесів імпортозаміщення та локалізації виробництва, а також державні ініціативи щодо розвитку логістики та експортних транспортних шляхів тощо [4].

Такі заходи для українського бізнесу мають вплинути на економічну ефективність підприємств та посилюють стійкість до валютних змін із ефектом урізноманітності державних програм для малого, середнього та великого бізнесу.

Підприємства повинні вимальовувати сучасну стратегію для майбутнього розвитку свого бізнесу. З погляду саме таких уявлень, стратегія для управлінців є сильною діловою концепцією з арсеналом етапних дій, де бізнес процвітає, приносить прибуток та розширює горизонт реальної здатності до впізнаваності як на українському ринку, так і за межами держави. Саме з цього приводу український бізнес повинен дотримуватися ряду положень, де основними є:

- операції на основі принципу повної самокупності (зокрема валютної);
- укладання угод з ретельною перевіркою маркетингового плану для свого бізнесу;
- досвід та знання з ведення переговорів в часі притаманному стратегічним можливостям які будуть яскравим доповненням в управлінській діяльності підприємства.

Одним із важливих напрямів функціонування економічних систем у процесі реагування на кризові явища є підвищення їх внутрішньої стійкості, за рахунок як збереження провідних спеціалізацій, так і пріоритетного розвитку українського бізнесу. В умовах нестабільності стратегічними пріоритетами мають бути цілеспрямована маркетингова політика сформована на засадах сталого розвитку та ефективних комунікаціях, гарантування соціально-економічної безпеки малому та середньому бізнесу [1].

Ми маємо розуміти, що у кожного підприємця має бути розроблений стратегічний пакет, який і буде тим самим пріоритетом для ведення бізнесу в Україні. Такий план має розкривати фінансову допомогу, яка є потрібною в складний час кожному підприємцю. Міць і сила держави закарбовує вольовий дух до ведення бізнесу в реальних реаліях з орієнтуванням на власне виробництво у кількох основних напрямках українського підприємництва, де можна скористатися програмою компенсацій на купівлю техніки, отримати доступ до відкритих закупок через поширення політики локалізації на нові категорії товарів та т.д.

Стратегічними пріоритетами для українського бізнесу є інвестування з повними добросусідськими відносинами. Адже поступове визначення стратегічних орієнтирів для підприємців відбувається в умовах складних трансформацій. Крім того, після перемоги над росією, значна потреба України в фінансових ресурсах для відбудови і розвитку економіки може стати вдалою нагодою для багатьох приватних і державних іноземних структур здійснити інвестиції з метою здійснення впливу. Останнім часом такий вид інвестицій є досить важливим, і «поволі зростає за своєю популярністю» [2, с. 52], хоча і не завжди ідентифікується як такий. Специфіка інвестицій як стратегічної опори для бізнесу повинна забезпечувати безпеку і надійність на багатосторонніх рівнях.

Забезпечення стійких стратегічних сил розвитку українського бізнесу переходить в амбіційні впровадження державних реформ, правил та планів задля збереження національної економіки України. Утвердження стратегічного курсу розвитку малого та середнього бізнесу призведе до нових викликів та модифікацій з боку партнерів України з огляду на сучасну опору зі світовим впливом глобального демократичного світу.

Очевидним фактом буде, що всі окреслені стратегічні пріоритети розвитку українського бізнесу є визначальними у процесі розвитку і зміцнення стратегічного партнерства України з країнами світу.

Список використаних джерел

1. Графська О., Головчук Ю., Гарасимчук Н. Стратегічні пріоритети розвитку регіональної економіки в умовах кризи. *Економіка та суспільство*. 2022. № 43. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1722/1659>

2. Дяковський Д. А. Переваги використання ESG підходів в інвестиційній діяльності в контексті майбутньої відбудови економіки України. *Стратегічні пріоритети розвитку фінансової системи України в умовах невизначеності* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених, 22 лютого 2023 р. Київ: Національний університет «Києво-Могилянська академія», Інтерсервіс, 2023. С. 51-54.

3. Стратегія розвитку малого та середнього бізнесу до 2027 року та операційний план заходів на 2024-2027 роки. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/uriad-skhvalyv-stratehiiu-rozvytku-maloho-ta-serednoho-biznesu-do-2027-roku-ta-operatsiinyi-plan-zakhodiv-na-2024-2027-roku>

4. Черниш О., Курилюк Ю., Коломієць В., Томчук-Пономаренко Н., Савчук А. Стратегічні пріоритети розвитку економіки України в умовах воєнного часу: відповідь на сучасні виклики. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2023. Том 3. № 50. С. 282-297.

*Мельникова Марина Віталіївна,
доктор економічних наук, доцент,
провідний науковий співробітник
відділу проблем перспективного розвитку ПЕК;
Інститут економіки промисловості НАН України*

ЩОДО ВИБОРУ СТРАТЕГІЧНИХ ПРІОРИТЕТІВ РОЗВИТКУ МЕНЕДЖМЕНТОМ ПІДПРИЄМСТВ-УЧАСНИКІВ ПРОМИСЛОВОГО СИМБІОЗУ

Актуальність теми обумовлена як задекларованою Урядом України Стратегією перетворення індустріальних парків в еко-індустріальні (Розпорядження Кабінету Міністрів України №176-р від 24.02.2023 р.), так і можливостями організації взаємодії містоутворюючих, містообслуговуючих та містобудівних підприємств промислового міста щодо переробки відходів (вторинних ресурсів) та використання супутньої енергії виробництва на засадах циркулярної економіки, яка є основою моделі промислового симбіозу. Циркулярна економіка передбачає дотримання принципу максимізації використання ресурсів і енергії та мінімізацію відходів і втрат енергії в процесі виробництва, що у свою чергу зменшує негативний вплив на навколишнє середовище та сприяє ефективності виробництва через економію коштів на придбання первинних ресурсів за рахунок використання вторинних. Для реалізації вказаного принципу циркулярної економіки необхідно забезпечити організацію узгодженого управління підприємств-учасників промислового симбіозу, про що наголошується в роботах вітчизняних та зарубіжних фахівців, зокрема Л.В. Мартинової та О.І. Воронько [1], О.В. Шнуренко [2], В.В. Соловей